

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ ખાતેની ગુજરાત ઉચ્ચ અદાલતમાં

કરવેરા અપીલ નંબર ૧૨૩/૨૦૦૧

મંજૂરી અને હસ્તાક્ષર માટે :

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

=====

૧	શું સ્થાનિક અખબારોના પત્રકારોને ચુકાદો જોવાની મંજૂરી આપવામાં આવે છે?	
૨	પત્રકારને મોકલવામાં આવે કે નહીં?	
૩	શું ન્યાયમૂર્તિશ્રીઓ ચુકાદાની યોગ્ય નકલ જોવા માંગે છે?	
૪	શું આ કેસમાં ભારતના બંધારણના અર્થઘટન અથવા તે હેઠળ કરવામાં આવેલા કોઈ પણ આદેશ અંગે કાયદાના નોંધપાત્ર પ્રશ્નનો સમાવેશ થાય છે?	
૫	શું આને સિવિલ જજને પરિપત્રિત કરવાનો રહેશે?	

=====

વિનય ઓઈલ મિલ અપીલકર્તા (ઓ)

વિરુદ્ધ

આવક વેરા અધિકારી વિરોધી (ઓ)

=====

ઉપસ્થિતિ:

શ્રી એસ. એન. દિવાળીયા, અપીલકર્તા (ઓ) માટે વકીલ ૧

શ્રી પ્રણવ જી. દેસાઈ, વિરોધી (ઓ) નંબર ૧ માટે વકીલ

=====

કોરમ:માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. એસ. ઝવેરી

અને

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી કે. જે. ઠાકર

તારીખ:૧૯/૧૧/૨૦૧૪

મૌખિક ચુકાદો

(માનનીય ન્યાયમૂર્તિ કે. એસ. ઝવેરી દ્વારા)

૧. આકારણી વર્ષ ૧૯૮૫-૮૬ માટે ITA નંબર ૩૪૧૧/Ahd/૮૫ માં
આવકવેરાની અપીલ ટ્રિબ્યુનલ, રાજકોટ બેન્ચ દ્વારા પસાર કરાયેલા

૩૧/૧૦/૨૦૦૦ ના વિવાદિત આદેશથી વ્યથિત અને અસંતુષ્ટ હોવાને કારણે, કરદાતાએ વર્તમાન કર અપીલને પસંદ કરી છે.

૨. આ અદાલત દ્વારા કાયદાના નીચેના નોંધપાત્ર પ્રશ્નની વિચારણા માટે ૧૬/૦૪/૨૦૦૧ પર આ અપીલ સ્વીકારવામાં આવી હતી:

“(૧) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર, ટ્રિબ્યુનલ એ. ઓ. દ્વારા આવકવેરો અધિનિયમ, ૧૯૬૧ની કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) હેઠળ લાદવામાં આવેલા રૂપિયા ૮૩,૭૮૦/- ના દંડને સમર્થન આપવા માટે ન્યાયી છે?

(૨) શું કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર, ટ્રિબ્યુનલ કાયદાકીય રીતે કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) હેઠળ તે દંડને એવા કેસમાં પણ આકર્ષિત કરવામાં યોગ્ય છે કે જ્યાં આખરે આકારણી કરેલ આવક નુકસાન છે?”

૩. આકારણી કરનાર એક ભાગીદારી પેઢી છે અને તેલ અને તેલીબિયાંના વ્યવસાયમાં રોકાયેલ છે. આકારણી અધિકારીએ કાયદાની કલમ ૧૪૩ (૩) હેઠળ તેમના આદેશમાં જણાવ્યું હતું કે સનરાઈઝ સોપ એન્ડ કેમિકલ્સ પ્રાઇવેટ

લિમિટેડ સાથે ૩૦/૦૭/૧૯૮૪ ના કરારને અનુસરીને નફા અને ગુકસાનના ખાતામાં ડેબિટ કરાયેલ રૂપિયા ૩,૬૮,૬૧૫ ની રકમ સ્વીકાર્ય નથી કારણ કે કાયદાની કલમ ૩૬ (૧) (vii) rws ૩૬ (૨) (i) હેઠળ નિર્ધારિત શરતો સંતોષાતી નથી.

૩.૧ કરદાતાએ સી.આઈ.ટી. (A) અને સી. આઈ. ટી.(A) સમક્ષ અપીલ દાખલ કરીને ઉપરોક્ત મૂલ્યાંકન આદેશને પડકાર્યો હતો, જેમાં ૦૮/૧૨/૧૯૯૩ ના આદેશ દ્વારા મંજૂરીની પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.તેથી આકારણી અધિકારીએ કાયદાની કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) હેઠળ ૮૩,૭૮૦/- નો દંડ વસૂલવાની કાર્યવાહી શરૂ કરી.ઉપરોક્ત દંડના આદેશથી વ્યથિત થઈને, કરદાતાએ સી. આઈ. ટી. (એ) સમક્ષ અપીલ કરવાનું પસંદ કર્યું.જોકે સી. આઈ. ટી. (એ) એ આ રીતે લાદવામાં આવેલ દંડને હટાવી દીધો હતો.

૩.૨ તેથી મહેસૂલ વિભાગે ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ અપીલ દાખલ કરીને ઉપરોક્ત આદેશને પડકાર્યો હતો.ટ્રિબ્યુનલે ૩૧/૧૦/૨૦૦૦ ના આદેશ દ્વારા સી. આઈ. ટી. (A) ના આદેશને ઉલટાવી દીધો હતો અને મૂલ્યાંકન અધિકારી દ્વારા પસાર કરાયેલા દંડના આદેશને પુનઃસ્થાપિત કર્યો હતો.તેથી કરદાતા વર્તમાન અપીલ દ્વારા આ અદાલત સમક્ષ છે.

૪. કરદાતા-અપીલકર્તા વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી એસ. એન. દિવાટીયાએ રજૂઆત કરી હતી કે બંને ટ્રિબ્યુનલે સી. આઈ. ટી. (એ) ના આદેશને ઉલટાવવામાં ભૂલ કરી છે.તેમણે ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા વિવાદિત આદેશ તરફ આ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું છે અને રજૂઆત કરી છે કે ટ્રિબ્યુનલે પોતે જ વિવાદિત આદેશના પેરા ૭માં અવલોકન કર્યું છે કે જ્યાં સુધી આવકની વિગતોની અચોક્કસતાનો સંબંધ છે, કરદાતાએ ખરાબ દેવાની કપાત માટેના તેના દાવાની તમામ વિગતો સ્પષ્ટપણે જાહેર કરી છે.તેથી તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) હેઠળનો આદેશ કાયદામાં ખરાબ છે.આ સંબંધમાં તેમણે [૨૦૧૦] ૩૨૨ ITR ૧૫૮ (SC) માં નોંધાયેલા આવકવેરાના કમિશનર વિરુદ્ધ રિલાયન્સ પેટ્રોપ્રોડક્ટ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય પર આધાર રાખ્યો છે.તેમણે વધુમાં રજૂઆત કરી હતી કે જો આખરે આકારણી કરાયેલી આવકમાં ખોટ હોય તો પણ દંડ લાદવાનો આદેશ લાગુ કરવામાં આવશે નહીં.

૫. મહેસૂલ વતી હાજર રહેલા વિદ્વાન વકીલ શ્રી પ્રણવ દેસાઈએ વિવાદિત આદેશને ટેકો આપ્યો હતો અને રજૂઆત કરી હતી કે ટ્રિબ્યુનલે યોગ્ય રીતે માન્યું છે કે દંડનો આદેશ ન્યાયી અને યોગ્ય છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે હાલની અપીલમાં યોગ્યતાનો અભાવ છે અને તેથી તે રદ થવાને પાત્ર છે.તેમણે રજૂઆત કરી હતી કે વર્તમાન અપીલમાં ઉઠાવવામાં આવેલો પ્રશ્ન નંબર ૨ આવકવેરાના

કમિશનર વિરુદ્ધ ગોલ્ડ કોઈન હેલ્થ ફૂડ પી. લિમિટેડના [૨૦૦૮] ૩૦૪ આઈટીઆર ૩૦૮ (એસસી) માં નોંધાયેલા કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય દ્વારા સંચાલિત છે.

૫. અમે બંને પક્ષોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરાયેલા આદેશોનો અભ્યાસ કર્યો છે. એ નોંધવું યોગ્ય છે કે ટ્રિબ્યુનલે તેના વિવાદિત આદેશ દ્વારા ખૂબ જ સ્પષ્ટ રીતે અવલોકન કર્યું છે કે જ્યાં સુધી આવકની વિગતોની અચોક્કસતા સંબંધિત છે, કરદાતાએ ખરાબ દેવાની કપાત માટેના તેના દાવાની તમામ વિગતો સ્પષ્ટપણે જાહેર કરી છે. જોકે ટ્રિબ્યુનલે તારણ કાઢ્યું હતું કે વિગતો જાહેર કરવાનો અર્થ એ નથી કે તમામ વિગતો સચોટ હતી. આ સંબંધમાં, મૂલ્યાંકનકર્તા માટે વિદ્વાન વકીલ દ્વારા ટાંકવામાં આવેલા સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણયને અવલોકન કરવા માટે તે સુસંગત રહેશે. રિલાયન્સ પેટ્રોપ્રોડક્ટ્સ પ્રાઇવેટ લિમિટેડ (સુપ્રા) ના કિસ્સામાં, સર્વોચ્ચ અદાલતે એવું માન્યું છે કે જ્યારે કરદાતા દ્વારા તેના વળતરમાં પૂરી પાડવામાં આવેલી કોઈપણ વિગતો ખોટી અથવા ખોટી અથવા ખોટી હોવાનું કોઈ તારણ ન મળે, ત્યારે કાયદાની કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) હેઠળ દંડ મંગાવવાનો કોઈ પ્રશ્ન જ રહેશે નહીં. માત્ર દાવો કરવો, જે કાયદામાં ટકાઉ નથી, તે પોતે જ કરદાતાની આવક સંબંધિત અચોક્કસ વિગતો રજૂ કરવા સમાન નથી. વળતરમાં કરવામાં આવેલ આવો દાવો અચોક્કસ વિગતો ન હોઈ શકે.

પ.૧ સર્વોચ્ચ અદાલત દ્વારા નિર્ધારિત ઉપરોક્ત કાયદાને ધ્યાનમાં લેતા અમારો અભિપ્રાય છે કે પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ મૂલ્યાંકનકર્તાની તરફેણમાં આપવો જરૂરી છે.વર્તમાન કેસની હકીકતો અને સંજોગો પર આકારણી કરનાર પર દંડનો આદેશ લાદવો જોઈતો ન હતો.

પ.૨ જ્યાં સુધી પ્રશ્ન નંબર ૨ નો સંબંધ છે, આ મુદ્દો ગોલ્ડ કોઈન ફૂડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સર્વોચ્ચ અદાલતના નિર્ણય દ્વારા સંચાલિત થાય છે, સર્વોચ્ચ અદાલતે નીચે મુજબ ચુકાદો આપ્યો હતો:

“સમિતિની ભલામણો અને પરિપત્રના સંયુક્ત વાંચનથી એ સ્થિતિ સ્પષ્ટ થાય છે કે કલમ ૨૭૧ (૧) (સી) ના સમજૂતી ૪ (એ) નો હેતુ માત્ર એવા કિસ્સામાં જ દંડ વસૂલવાનો નથી કે જ્યાં છુપાચેલી આવક ઉમેર્યા પછી, મૂલ્યાંકન પછી પરત કરવામાં આવેલી ખોટ હકારાત્મક આવક બની જાય, પરંતુ એવા કિસ્સામાં પણ કે જ્યાં છુપાચેલી આવક ઉમેરવાથી પરત કરવામાં આવેલી ખોટમાં ઘટાડો થાય અને અંતે મૂલ્યાંકન કરવામાં આવેલી આવક પણ નુકસાન અથવા બાદબાકીનો આંકડો હોય.તેથી, ૧/૪/૧૯૭૬ થી ૧/૪/૨૦૦૩ વચ્ચેના સમયગાળા દરમિયાન પણ સ્થિતિ એવી હતી કે દંડ એવા કિસ્સામાં

પણ વસૂલવામાં આવતો હતો કે જ્યાં છુપાયેલી આવક ઉમેરવાથી પરત કરવામાં આવેલી ખોટમાં ઘટાડો થાય.

જ્યારે "આવક" શબ્દને હરપ્રસાદના કેસ (ઉપરોક્ત) માં દર્શાવેલી ખોટનો સમાવેશ કરવા માટે વાંચવામાં આવે છે ત્યારે તે સ્પષ્ટ થાય છે કે છુપાયેલી આવક ઉમેરવાના કારણે પરત કરવામાં આવેલી ખોટમાં ઘટાડો થાય છે અને જો અંતિમ આકારણી કરેલ આવક નુકસાન હોય તો પણ, ૧/૪/૧૯૭૬ થી ૧/૪/૨૦૦૩ ના સમયગાળા દરમિયાન પણ તેના પર દંડ વસૂલવામાં આવતો હતો.ઉપર ઉલ્લેખિત ૨૪/૭/૧૯૭૬ ના પરિપત્રમાં પણ, કેન્દ્રીય પ્રત્યક્ષ કરવેરા બ્યુરો (ટૂંકમાં 'CBDT') દ્વારા સ્થિતિ સ્પષ્ટ કરવામાં આવી હતી.એવું જણાવવામાં આવ્યું છે કે જે કિસ્સામાં કરદાતાને આવકના અન્ય કોઈ મથાળા હેઠળ થયેલી અથવા અગાઉના વર્ષોથી આગળ લાવવામાં આવેલી કોઈપણ ખોટ સામે છુપાયેલી આવક નક્કી કરવા પર, કુલ આવકને છુપાયેલી આવક કરતાં ઓછી આંકડામાં ઘટાડવામાં આવે છે અથવા ઘટાડાની આંકડામાં પણ દંડ લાદવામાં આવશે કારણ કે આવા કિસ્સામાં "કરચોરી કરવા માંગવામાં આવે છે" તે છુપાયેલી આવક પર કર વસૂલવામાં આવશે જાણે કે તે "કુલ આવક" હોય.

કાયદો સારી રીતે નક્કી કરવામાં આવ્યો છે કે લાગુ પડતી જોગવાઈ કાયદો હશે કારણ કે તે વળતર ભરવાની તારીખે અસ્તિત્વમાં હતી.એ નોંધવું સુસંગત છે કે જ્યારે કોઈ વળતરમાં કોઈ ખોટ પરત કરવામાં આવે છે ત્યારે તે સંબંધિત પાછલા વર્ષની ખોટ હોવી જરૂરી નથી.તેમાં કેરી ફોરવર્ડ લોસનો પણ સમાવેશ થઈ શકે છે, જે કાયદાની કલમ ૭૨ હેઠળ ભવિષ્યની આવક સામે સેટ કરવાની જરૂર છે. તેથી, વળતર ભરવાની તારીખ પર લાગુ કાયદો માત્ર અગાઉના હિસાબી વર્ષોના ગુકસાન સુધી મર્યાદિત ન હોઈ શકે.”

૫.૩ આમ, કાયદાની ઉપરોક્ત દરખાસ્તને ધ્યાનમાં રાખીને, આપણે જોઈએ છીએ કે પ્રશ્ન નંબર ૨ નો જવાબ મહેસૂલની તરફેણમાં આપવો જરૂરી છે.

૬. તદનુસાર, અપીલ આંશિક રીતે માન્ય છે.આપણે પ્રશ્ન નંબર ૧ નો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં અને મહેસૂલની વિરુદ્ધમાં આપીએ છીએ જ્યારે પ્રશ્ન નંબર ૨ નો જવાબ કરદાતાની તરફેણમાં અને તેની વિરુદ્ધમાં આપવામાં આવે છે.ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા પસાર કરવામાં આવેલા વિવાદિત આદેશમાં તે મુજબ ફેરફાર કરવામાં આવ્યો છે.

(કે. એસ. ઝવેરી, ન્યાયમૂર્તિ)

(કે. જે. ઠાકર, ન્યાયમૂર્તિ)

વિષય :

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.